

**TERAPEUT IVAN
ZEČEVIĆ SAVJETUJE**
**Za vezu nije
dovoljna
samo ljubav**

**ZAČARANI KRUG POTROŠAČKOG
OPTIMIZMA POSTAJE NEREALNO ZARAZAN**
**Veće plaće i krediti hrane
potrošnju i inflaciju**

FINANCIJSKA PISMENOST

Posebni prilog 7Dnevno

MLADE OBITELJI NALAZE SE PRED NIKAD VEĆIM IZAZOVOM

**Nema dovoljno
nekretnina na tržištu,
NI ZA KUPNJU
NI ZA NAJAM**

**NA RAČUNIMA U BANKAMA
STOJI ČAK 37 MILIJARDI EURA**
**A siromašni samci
žive s manje od
500 eura mjesečno**

**RAZGOVARALI SMO
S TONIJEVOM MILUNOM**
**'Ulaganjem
naš novac
radi za nas'**

**POSLOVNA SAVJETNICA
KRISTINA ERCEGOVIĆ**
**Nakon razvoda ne
prepuštajte bračnu
stečevinu mužu**

Svaki peti građanin je siromašan, a u bankama stoji čak 37 milijardi eura

Imamo gotovo 1000 milijunaša, A SIROMAŠNI SAMCI ŽIVE S MANJE OD 500 EURA MJESEČNO

Petina stanovništva Hrvatske živi u riziku od siromaštva, dok gotovo 1000 milijunaša u bankama drži oko 37 milijardi eura. Uz to, relativno se lako obogatiti na nekretninama pa je pitanje mogu li do novca samo oni koji su snalažljivi i oni koji imaju dobru obiteljsku 'pozadinu'

PIŠE **Maja ŠUBARIĆ MAHMULJIN**

Jesmo li kao nacija uopće toliko siromašni s obzirom na rekordne depozite u bankama? Držimo 37 milijardi eura u bankama i još otprilike 22,5 milijarde u mirovinskim fondovima. No, činjenica je da štete uglavnom bogati. Često se govori i to da Hrvati „štete u cigli“ odnosno da posjeduju nekoliko nekretnina. Koliko ima istine u tome i može li se smatrati bogatim netko tko ima stan i jednu manju vikendicu te kakva je socijalna situacija u Hrvatskoj, upitali smo Nedjeljka Markovića, predsjednika Udruge Pragma i Hrvatske mreže protiv siromaštva.

„U Hrvatskoj živi oko 1000 milijunaša koji, prema nekim istraživanjima, imaju oko 10 posto ukupnih depozita u bankama, a štednja je rasla svake godine potaknuta gospodarskim rastom, poslovnim prilikama i potrebom za sigurnošću kapitala. S druge strane, te osobe nisu pronašle druge izvore 'stavljajući u funkciju' svoga novca poput ulaganja u vlastite ili tuđe poslovne projekte.

To znači i da osobe s financijskim kapitalom ili nemaju poslovne ideje ili su izuzetno oprezne i nepovjerljive prema ulaganjima, nego radije povjeravaju svoj novac u banke, makar kamate na štednju bile izuzetno niske“, započeo je Marković.

Dodao je kako je u Hrvatskoj i dalje dominantno ulaganje u nekretnine kao oblik ulaganja ili štednje, što je dovelo do velikog rasta cijena nekretnina te gomilanja kuća i

stanova kod pojedinaca. Više od 85 posto hrvatskih građana vlasnici su svojih nekretnina. No, tu prestaje svaka poveznica s materijalnim bogatstvom.

„Žive u skromnim stambenim uvjetima, često i u prenapučenim stanovima koji ne odgovaraju njihovim potrebama, a vikendice su skromne prosječne vrijednosti do otprilike 30 tisuća eura. Mirovinski fondovi još su nevidljivi u socijalnim pitanjima iako imaju veliki potencijal okrenuti svoj kapital prema onome što je najvrjednije u Hrvatskoj - ljudima“, istaknuo je naš sugovornik.

Rizik od siromaštva

Koliko je zapravo osoba u Hrvatskoj u riziku od siromaštva i kakva je situacija posljednjih godina? Naime, stopa rizika od siromaštva u Hrvatskoj lani je iznosila 19,3 posto, objavio je Državni zavod za statistiku (DZS), čiji podaci pokazuju da su u najvećoj mjeri tom riziku izloženi stariji građani, samci i samohrani roditelji te stanovnici Panske Hrvatske.

Prema tim podacima, prag rizika od siromaštva za jednočlano kućanstvo u 2023. iznosio je 5924 eura, a za kućanstvo s dvije odrasle

► **Siromašni samac mora se snaći s manje od 500 eura mjesečno**

Vlasnici nekretnina žive u skromnim stambenim uvjetima, često i u prenapučenim stanovima koji ne odgovaraju njihovim potrebama

se osobe i dvoje djece mlade od 14 godina 12.440 eura. U riziku od siromaštva ili socijalne isključenosti 2023. godine bilo je 20,7 posto građana Hrvatske. Taj pokazatelj odnosi se na one osobe koje su u riziku od siromaštva, u teškoj su materijalnoj i socijalnoj deprivaciji ili žive u kućanstvima s niskim intenzitetom rada.

„Već desetljećima imamo otprilike jednu petinu građana u riziku od siromaštva i ta brojka nas stal-

FOTO: DAMJAN TADIĆ/CROPIX

no prati, bez obzira na gospodarski rast koji nije donio jednake koristi svima. To znači da jedna petina građana ima prihode niže od 60 posto medijalnih prihoda ostalih građana u Hrvatskoj, a konkretno to znači da pojedinac raspolaže s manje od 500 eura mjesečno, dok četveročlana obitelj raspolaže s manje od 1034 eura mjesečno.

Naravno, probajte zamisliti i preživjeti situaciju u kojoj samac s tih 500 eura mora platiti stan, režije, prehranu i ostale nužne troškove“, upozorio je Marković i dodao kako postoje dijelovi Hrvatske koji su jače pogođeni siromaštvom poput širih područja oko većih gradova i izoliranih sela u kojima živi starije stanovništvo.

Kada Hrvatsku uspoređujemo s ostatkom Europe, ona je po stopi rizika od siromaštva i socijalne isključenosti usporediva s Maltom, Irskom i Portugalom, a na vrhu liste su već godinama Bugarska i Rumunjska. Zanimalo nas je koje nacije žive bolje od Hrvata, a koje lošije te kakve su socijalne naknade izvan naših granica?

Riziku od siromaštva izloženi su stariji, samci i samohrani roditelji

FOTO: DAMJAN TADIĆ/CROPIX

„Tko bi rekao da prema statistici Talijani žive lošije nego Hrvati, ako promatramo postotak osoba u riziku od siromaštva i socijalne isključenosti, što je samo jedan od primjera kako moramo svaku zemlju detaljnije proučiti prije nego donesemo neki zaključak.

Kod njih je visok broj migrantske populacije koja živi izuzetno loše, visoke su stope nezaposlenosti u pojedinim regijama, a troškovi života su izuzetno visoki.

S druge strane, Talijani će dobiti izdašnije socijalne naknade nego u Hrvatskoj te će i razdoblja nezaposlenosti lakše preživjeti, čak i zadržati sličniji životni standard kao kad su radili“, rekao je Marković.

Siromaštvo i školovanje

Veće socijalne naknade, dodao je, nisu dovele do značajnih odustajanja od tržišta rada, već naprotiv, one su održavale osobe, „iznad vode“ u teškim krizama i omogućavale im brži povratak na tržište što pokazuju podaci iz Austrije ili

Talijani žive lošije nego Hrvati, po postotku osoba u riziku od siromaštva, ali će dobiti veće socijalne naknade

Njemačke gdje socijalne naknade iznose i do 60 posto minimalne plaće. Pozitivne strane su nedavno povećanje osnovica za dječji doplatok u Hrvatskoj, što će svakako dovesti do poboljšanja kvalitete života „prosječnih“ obitelji s dvoje i više djece.

Marković je naveo kako je siromaštvo u Hrvatskoj usko povezano s obrazovanjem, obiteljskom „pozadinom“, kao i pojedinim osobnim situacijama. Tako u Hrvatskoj značajniji broj primatelja

PROSJEČNA NETO PLAĆA

1326
eura

MEDIJALNA NETO PLAĆA

1086
eura

PROSJEČNA MIROVINA

534,47
eura

Po stopi rizika od siromaštva i socijalne isključenosti Hrvatska je usporediva s Maltom, Irskom i Portugalom

socijalnih naknada čine osobe niže obrazovanja, slabijih kvalifikacija, oni koji i sami dolaze iz siromašnijih obitelji te oni koji teško podnose bilo kakve krizne situacije - gubitak posla ili povećanje troškova života.

Posao je društva, dodao je, raditi na prevenciji svakog mogućeg uzroka, za početak kroz sustav obrazovanja u kojem će djeca iz siromašnijih obitelji steći kvalitetno obrazovanje koje im omogućuje bolje plaćene poslove i sami se uzdizati na socijalnoj ljestvici.

„Trenutno smo u naprednoj fazi 'otkrivanja' brojnih socijalnih prepreka koje onemogućuju izlazak iz siromaštva i zato imamo brojne strategije na političkoj razini, a tek nas čeka faza aktivnog rješavanja uzroka koja će biti najvidljivija u raspravi o državnom proračunu u području socijalne politike i ulaganjima BDP-a u rješavanje socijalnih problema“, poručio je predsjednik Hrvatske mreže protiv siromaštva.

Svaki peti građanin Hrvatske u riziku je od siromaštva

U HRVATSKOJ NE POSTOJI KORPORATIVNA FILANTROPIJA

Elite nisu spremne odreći se bogatstva

Mislim da je nerealan očekivati štednju u razdoblju visokih troškova života te povećanih aspiracija naših građana koji se uspoređuju s drugima i samo jedan klik na kompjuteru im govori kako se živi u drugim državama. Ključan problem bit će rast nejednakosti zbog nejednakog pristupa sredstvima, poput kredita ili stipendija, te "socijalno otupljivanje" naših elita koje nisu spremne odreći se dijela svog

bogatstva na račun budućih generacija cijele zajednice. U Hrvatskoj ne postoji korporativna filantropija, ona je ozbiljno ugušena zbog rastuće potrebe za gomilanjem bogatstva unutar obitelji ili uskog kruga ljudi. Za preokret prema zajednici potreban je novi pristup i potrebne su generacije modernih socijalno osviještenih poduzetnika koji znaju da se "o njihovoj kući radi kada susjedova kuća gori", zaključio je Marković.